

PARLAMENTUL REPUBLICII MOLDOVA

Comisia economie, buget și finanțe

MD-2073, Chișinău, bd. Ștefan cel Mare și Sfânt 105

www.parlament.md

11 iulie 2014

CEB nr. 6/392

RAPORT

asupra proiectului Legii pentru modificarea și completarea Legii bugetului de stat pe anul 2014 nr.339 din 23 decembrie 2013 (nr.264 din 02.07.2014)

Comisia economie, buget și finanțe a examinat proiectul de Lege pentru modificarea și completarea Legii bugetului de stat pe anul 2014 nr.339 din 23 decembrie 2013, înaintat cu titlu de inițiativă legislativă de către Guvernul Republicii Moldova și comunică următoarele.

Prezentul proiect de lege a fost elaborat reieșind din necesitatea ajustării indicatorilor bugetari la indicatorii macroeconomici revizuiți ținând cont de evoluțiile economice; identificării resurselor financiare pentru majorarea suportului financiar suplimentar la categorii de pensii și majorarea salariilor în sectorul bugetar (educație, funcții complexe, etc); majorării alocațiilor pentru acoperirea deficitului la bugetul asigurărilor sociale de stat, ca urmare a scăderii nivelului de încasări la acest buget; prioritizării programelor de cheltuieli, cu încadrarea acestora în estimările actualizate ale cadrului de resurse.

Prezentul proiect de lege prevede operarea modificărilor la partea de venituri, cheltuieli și deficitul bugetului de stat.

Conform rezultatelor activității economice, în primele 5 luni ale anului 2014, produsul intern brut (PIB) a însumat 21,5 mlrd. lei, majorându-se în termeni reali față de perioada respectivă a anului 2013 cu 3,6% .

Printre factorii pozitivi care au influențat creșterea sunt recolta înaltă din anul trecut, creșterea cererii pentru producția autohtonă în țările UE, evoluțiile în sectoarele industrial și agricol. Totodată, restricționarea exporturilor unor produse pe piața Federației Ruse și situația climaterică nefavorabilă din luna februarie, au influențat negativ creșterea economică.

Prețurile de consum în luna mai 2014 au crescut cu 2,3% față de decembrie 2013, iar față de mai 2013 cu 4,7%.

Leul moldovenesc s-a depreciat. De la începutul anului 2014 cursul de schimb al monedei naționale a marcat o depreciere de 5,9% față de dolarul SUA în termeni nominali (de la 13,06 lei pentru 1 dolar american la 01.01.2014 pînă la 13,83 lei la 31.05.2014). Totodată, față de euro, leul moldovenesc s-a depreciat cu 4,8%.

În ianuarie-aprilie 2014 exporturile s-au micșorat cu 1,9%, dar importurile - cu 3,9%. Soldul negativ al balanței comerciale a constituit 893,8 mil. dolari SUA, față de 946,1 mil. dolari în ianuarie-martie 2013. Gradul de acoperire al importurilor cu exporturi a constituit 46,2% față de 45,3% în ianuarie-aprilie 2013.

Volumul producției fabricate de întreprinderile industriale în ianuarie - aprilie 2014 a crescut cu 3,5% față de ianuarie-aprilie 2013, inclusiv producția industriei prelucrătoare cu 17,6% și producția industriei extractive - cu 4,7%.

Producția agricolă în toate categoriile de gospodării în primul trimestru 2014 a constituit în prețuri curente 1,6 mild. lei, fiind în creștere cu 7,4% (în prețuri comparabile) față de perioada respectivă a anului trecut. Majorarea producției agricole a fost determinată de creșterea producției animale cu 7,4%, căreia i-a revenit circa 99% din volumul total al producției agricole.

În ianuarie-martie 2014 volumul investițiilor în active materiale pe termen lung a însumat circa 2,2 mild. lei, cu o creștere de 3,0% (în prețuri comparabile) față de ianuarie-martie 2013. Din acestea, lucrările de construcții-montaj au constituit circa 0,9 mild. lei și au scăzut cu 0,3%, respectiv.

Cîștigul salarial mediu lunar brut al unui lucrător din economia națională pentru luna aprilie 2014 a constituit 4009,1 lei și s-a majorat cu 7,2% față de luna similară a anului 2013 în termeni nominali, iar în termeni reali - cu 1,3 %.

Pe anul 2014 **veniturile bugetului de stat** pe toate componentele se propune spre a fi stabilite la nivelul de **27144,1 mil.lei** cu 940,3 mil.lei mai mult decît a fost aprobat inițial în buget, iar, **cheltuielile bugetului de stat** pe toate componentele se propun a fi 29677,7 mil.lei, cu o majorare de 1070,9 mil.lei comparativ cu cele aprobate (rectificate) în buget, iar **deficitul bugetului de stat** va constitui 2533,7 mil. lei, cu o majorare de 130,7 mil. lei.

Veniturile componentei de bază se estimează în sumă 24221,3 mil.lei, cu o majorare de 898,1 mil.lei.

Totodată, reieșind din evoluția unor indicatori macroeconomici, estimările la componenta de bază, denotă diminuări pe unele tipuri de venituri (în sumă totală de 367,2 mil. lei), iar pe altele - majorări (în sumă de 1476,1 mil. lei).

La componenta mijloace speciale, conform estimărilor anuale se așteaptă ca încasările anuale să fie de circa 741,8 mil. lei sau cu o creștere de 43,7 mil. lei față de aprobat. Totodată, pe serviciile de plată, se așteaptă o descreștere de 3,1 mil. lei (aprobat - 679,8 mil. lei, precizat - 676,7 mil. lei). Instituțiile publice vor beneficia de granturi interne și externe în suma de 6,5 mil. lei și 47,2 mil. lei respectiv. În afară de aceasta, la această componentă sunt incluse transferuri de la FAOAM pentru Ministerul Sănătății în sumă de 10,6 mil. lei și de la bugetele UAT în sumă de 0,8 mil. lei pentru Ministerul Afacerilor Interne.

La componenta fonduri speciale, veniturile vor fi în descreștere cu 1,5 mil. lei, inclusiv din contul revizuirii veniturilor Fondului special de manuale cu 1,3 mil. lei, concomitent, descresc și transferurile de la bugetele UAT la acest fond cu 0,2 mil. lei. Suma scontată a încasărilor anuale pe fonduri speciale va constitui 428,5 mil. lei față de 430,0 mil. lei aprobat.

La componenta proiecte finanțate din surse externe, în total pe an nu se prevăd modificări la partea de venituri.

Cheltuielile componente de bază se majorează la total cu 898,1 mil. lei sau cu 3,7%. Totodată, în cadrul componente, circa 33 mil. lei au fost redistribuite prin coordonare cu autoritățile publice, atât între programele de cheltuieli de la cele mai puțin prioritare la cele de importanță majoră, cât și între categoriile economice de cheltuieli, care în final se rezumă la asigurarea prestării serviciilor publice la un nivel adecvat.

La majorarea cheltuielilor din contul componentelor mijloace speciale și fonduri speciale au influențat creșterea volumelor de mijloace estimate până la finele anului, cât și cererea din partea autorităților de a utiliza, la cheltuieli, soldurile de mijloace formate la începutul anului la conturile respective. Astfel din mijloace speciale se vor efectua cheltuieli mai mult cu 74,7 mil. lei și din fonduri speciale, respectiv, cu 98,1 mil. lei.

Cheltuielile proiectelor finanțate din surse externe se mențin la nivelul celor prevăzute în buget.

Sub aspectul categoriilor economice, cheltuielile curente, în bugetul de stat pe toate componentele se propun a fi majorate cu 745,9 mil. lei.

Cheltuielile de personal. În rezultatul revizuirii de către autoritățile publice centrale a cheltuielilor respective și ajustării limitelor de cheltuieli de personal la necesitățile reale, acestea se majorează la total, cu 23,9 mil. lei și vor constitui 4342,2 mil. lei.

Din suma totală a mijloacelor prevăzute pentru majorarea cheltuielilor de personal, conform normelor salariale suplimentare, instituțiilor finanțate de la bugetul de stat le revin 62,3 mil. lei, iar celor finanțate de la bugetele UAT - 301,0 mil. lei, acestea din urmă fiind virate la bugetele respective prin transferuri de la bugetul de stat.

Cheltuielile pentru mărfuri și servicii se estimează practic la nivelul aprobat, constituind 3 345,9 mil. lei.

Pentru achitarea dobânzilor aferente datoriei de stat, cheltuielile se majorează cu 5,6 mil. lei, în principal la serviciul datoriei de stat interne, urmare a diminuării ratelor dobânzii la valorile mobiliare de stat emise pe piața internă, precum și ca rezultat al fluctuației cursului de schimb valutar pentru serviciul datoriei de stat externe.

Transferurile curente în scopuri de producție se estimează la circa 489,5 mil. lei și se majorează, în temei din contul suplimentării alocațiilor pentru instituțiile teatral-concertistice, destinate asigurării majorărilor salariale conform prevederilor legislației.

Transferurile către populație vor constitui circa 1 249,1 mil. lei și se majorează cu 25,8 mil. lei, din contul suplimentării alocațiilor pentru achitarea pensiilor militarilor, indemnizațiilor la încetarea raporturilor de muncă și indemnizațiilor de maternitate și îngrijire a copilului pentru angajații structurilor de forță.

Transferurile către bugetul asigurărilor sociale de stat se majorează la total cu 376,8 mil. lei, inclusiv cu 354,3 mil. lei - pentru susținerea financiară suplimentară a unor beneficiari de pensii și alocații sociale în legătură cu extinderea numărului de beneficiari și majorarea mărimii suportului, 140,1 mil. lei - pentru acoperirea insuficienței de venituri ale bugetului asigurărilor sociale de stat și 32,3 mil. lei - pentru alocații lunare de stat, în legătură cu extinderea numărului de beneficiari. Totodată, au fost identificate economii în sumă de 149,8 mil. lei, reieșind din modificarea numărului beneficiarilor de prestații de asistență socială. Ținând cont de modificările propuse, bugetul asigurărilor sociale de stat va beneficia în anul 2014 de transferuri în sumă totală de 3 839,5 mil. lei, dintre care pentru acoperirea deficitului de resurse - 1 221,5 mil. lei.

Transferurile de la componenta de bază către bugetele UAT s-au majorat cu 310,0 mil. lei.

Pentru cheltuieli capitale, în bugetul de stat pe anul curent se vor direcționa în total 7 385,9 mil.lei, cu 336,8 mil.lei mai mult decât a fost prevăzut în buget.

Deficitul bugetului de stat comparativ cu sumele aprobate, s-a majorat 130,7 mil.lei.

Se propun precizări (ajustări) la sursele de finanțare a deficitului bugetului de stat. În cazul nedebersării împrumutului Băncii Mondiale DPO-II și în contextul necesităților de mijloace financiare pentru acoperirea decalajului de casă pentru finanțarea ritmică a cheltuielilor bugetare, se propune o eventuală emiterie a valorilor mobiliare de stat în sumă de 400,0 mil. lei, ajustînd cu suma respectivă soldul datoriei de stat interne.

Suma împrumuturilor externe se majorează cu 60,0 mil. lei, ca urmare a majorării sumelor destinate pentru susținerea bugetului pentru realizarea Programului "Reforma învățămîntului", Programul DPO-I precum și fluctuația cursului de schimb. Ca urmare a fluctuației cursului de schimb al dolarului SUA față de alte valute a contribuit la majorarea sumei rambursării împrumuturilor externe cu 66,3 mil. lei.

De asemenea, la sursele de finanțare a deficitului se introduc mijloacele din veniturile de la valorificarea activelor B.C. "Investprivatbank" S.A. în proces de lichidare, în sumă de 5,8 mil. lei, care pînă la momentul actual, se reflectau în partea de venituri a bugetului de stat.

Soldul datoriei de stat la situația din 31 decembrie 2014, va constitui 26655,8 mil.lei, ceea ce constituie o majorare cu 3 134,2 mil.lei sau cu 13,3% comparativ cu situația din 31 decembrie 2013. Ponderea soldului datoriei de stat în PIB se va majora cu 1,0 punct procentual și la situația din 31 decembrie 2014 va constitui 24,4% din PIB.

În structura datoriei de stat, la finele anului 2014, ponderea datoriei de stat externe va constitui 72,2%, iar a datoriei de stat interne - 27,8%.

În valori nominale, la situația din 31 decembrie 2014, soldul datoriei de stat interne va constitui 7 412,6 mil.lei. Ponderea soldului datoriei de stat interne în PIB va constitui 6,8%.

Majorarea soldului datoriei de stat interne planificate cu 400,0 mil.lei este cauzată de majorarea emiterii a VMS pe piața primară, în cazul nedebersării împrumutului Băncii Mondiale DPO-II.

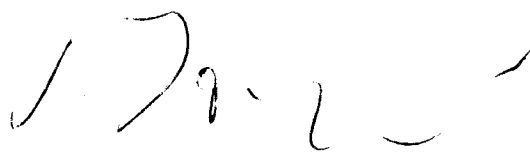
Conform estimărilor, soldul datoriei de stat externe, la situația din 31 decembrie 2014, nu va depăși 19 243,2 mil. lei sau 1 425,4 mil. dolari SUA. Ponderea soldului datoriei de stat externe în PIB va constitui 17,6%.

Soldul garanțiilor de stat externe la situația din 31 decembrie 2014 va constitui zero.

Diminuarea cu 28,7 mil. dolari SUA a soldului datoriei de stat externe inițial planificat este cauzată de majorarea rambursărilor de împrumuturi de stat externe și fluctuația cursului de schimb.

Amendamentele, propunerile și obiecțiile din partea comisiilor permanente, deputaților, Direcției generale juridice a Secretariatului Parlamentului la proiect vor fi examinate în lectura a doua.

Urmare a dezbaterilor în cadrul comisiei, șase deputați au votat pentru susținerea proiectului și patru deputați s-au abținut, deci, decizia finală rămîne la latitudinea Parlamentului.

Veaceslav IONIȚĂ,
Președintele Comisiei